

ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

3^ο ΘΕΜΑ

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από τα κείμενα που σας δίνονται:

α. να εντοπίσετε τις επιδιώξεις του Ρήγα Βελεστινλή αναφορικά με την έκδοση του έργου του «Φυσικής Απάνθισμα» (μονάδες 12)

β. να σκιαγραφήσετε το πολιτικό όραμα του Ρήγα Βελεστινλή. (μονάδες 13)

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Ο κορυφαίος εκπρόσωπος και ο κύριος εκφραστής του Νεοελληνικού Διαφωτισμού είναι ο Ρήγας Βελεστινλής.[...] Ειδικά, στο έργο του «Φυσικής Απάνθισμα», ο Ρήγας κατεύθυνε την κριτική του κατά της παραδοσιακής αυθεντίας και της δεισιδαιμονίας. Οι καθιερωμένες αυθεντίες της φυσικής ιστορίας στην παράδοση της ελληνικής Ανατολής υποβλήθηκαν σε κριτική ανασκευή βασισμένη στις επιστημονικές ανακαλύψεις των νεοτέρων. Για κάθε θέμα φυσικής ιστορίας ο Ρήγας σκιαγραφεί διάφορες τρέχουσες απόψεις και θεωρίες και στη συνέχεια τις υποβάλλει σε κριτικό έλεγχο σε συνάρτηση με το έργο νεότερων φυσικών φιλοσόφων.

Κιτρομηλίδης, Π., *Νεοελληνικός Διαφωτισμός*, Αθήνα 1996, σ. 293.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Επειδή πίστευε (ο Ρήγας) ότι ο τελικός στόχος του φωτισμού του γένους είναι η απελευθέρωσή του, γρήγορα πέρασε στην επαναστατική δράση. Σε αυτή τη φάση ξεχωρίζει το έργο του «Νέα Πολιτική Διοίκησης». Όμως η πολιτική και εθνική δράση του Ρήγα ξεπέρασε πολύ τα όρια ενός απλού διδασκάλου του γένους. Ο Ρήγας είναι μια παμβαλκανική πολιτική φυσιογνωμία, η οποία συνέλαβε το σχέδιο να εξεγείρει όλους τους υπόδουλους λαούς της Βαλκανικής Χερσονήσου εναντίον του κοινού τυράννου, της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Πρώτος αυτός συνέλαβε την ιδέα μιας παμβαλκανικής ομοσπονδίας με κυρίαρχο το ελληνικό στοιχείο που θα αντικαθιστούσε την Οθωμανική Αυτοκρατορία.

Αξελός, Λ., *Ρήγας Βελεστινλής: σταθμοί και όρια στη διαμόρφωση της εθνικής και κοινωνικής συνείδησης στην Ελλάδα*, Αθήνα 2003, σ. 406.